

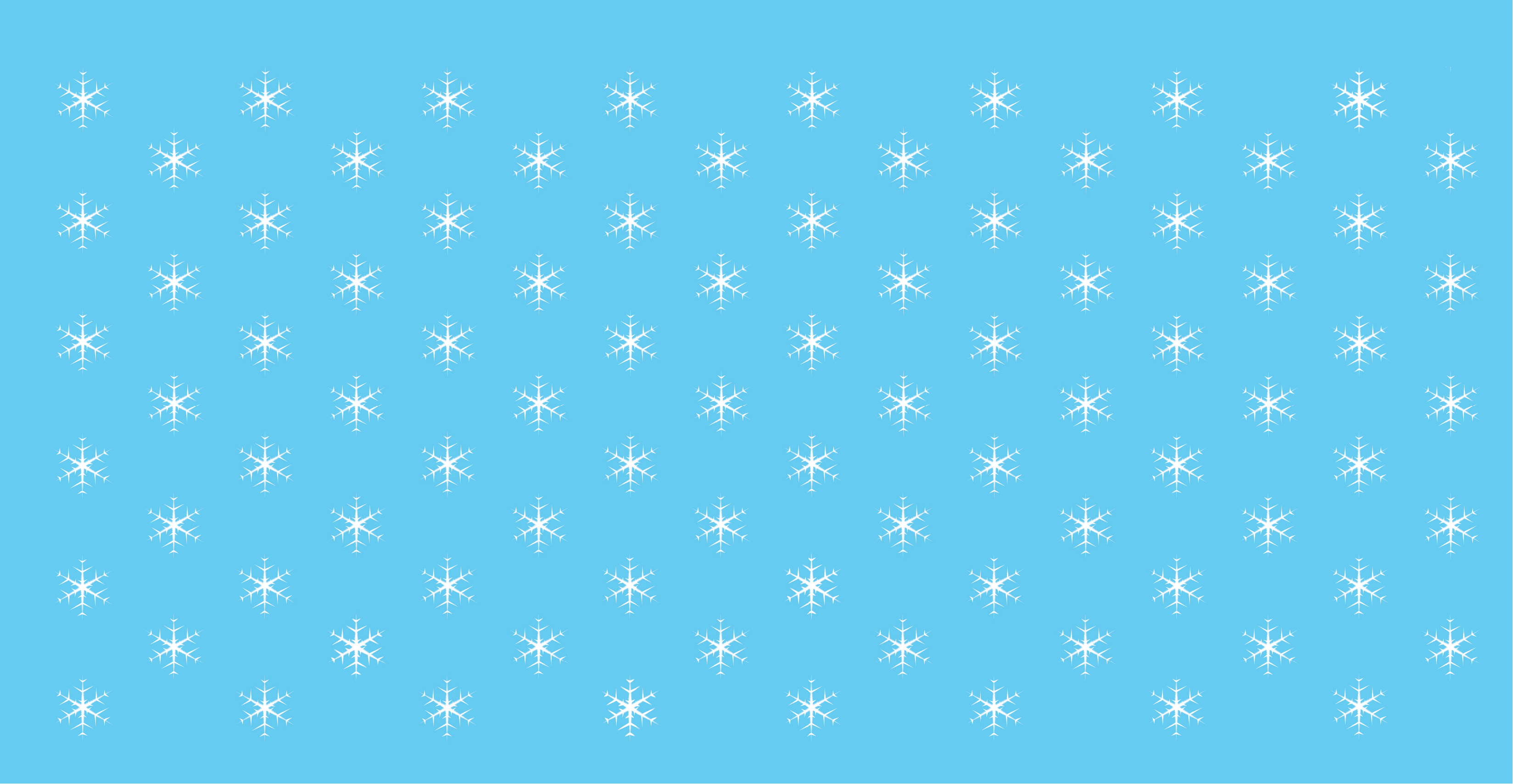
Joanna Szumacher

MALKA i CHANUKOWY CUD

Wydawnictwo Taurus
Edukacja i Kultura

Malka and the Miracle
of Hanukkah

Wydawnictwo Taurus
Edukacja i Kultura

Joanna Szumacher

MALKA i CHANUKOWY CUD

Malka and the Miracle
of Hanukkah

Wydawnictwo Taurus
Edukacja i Kultura

Tego bardzo śnieżnego i zimnego
dnia w Kozienicach Malka czuła od
rana, że dzieje się coś niezwykłego.

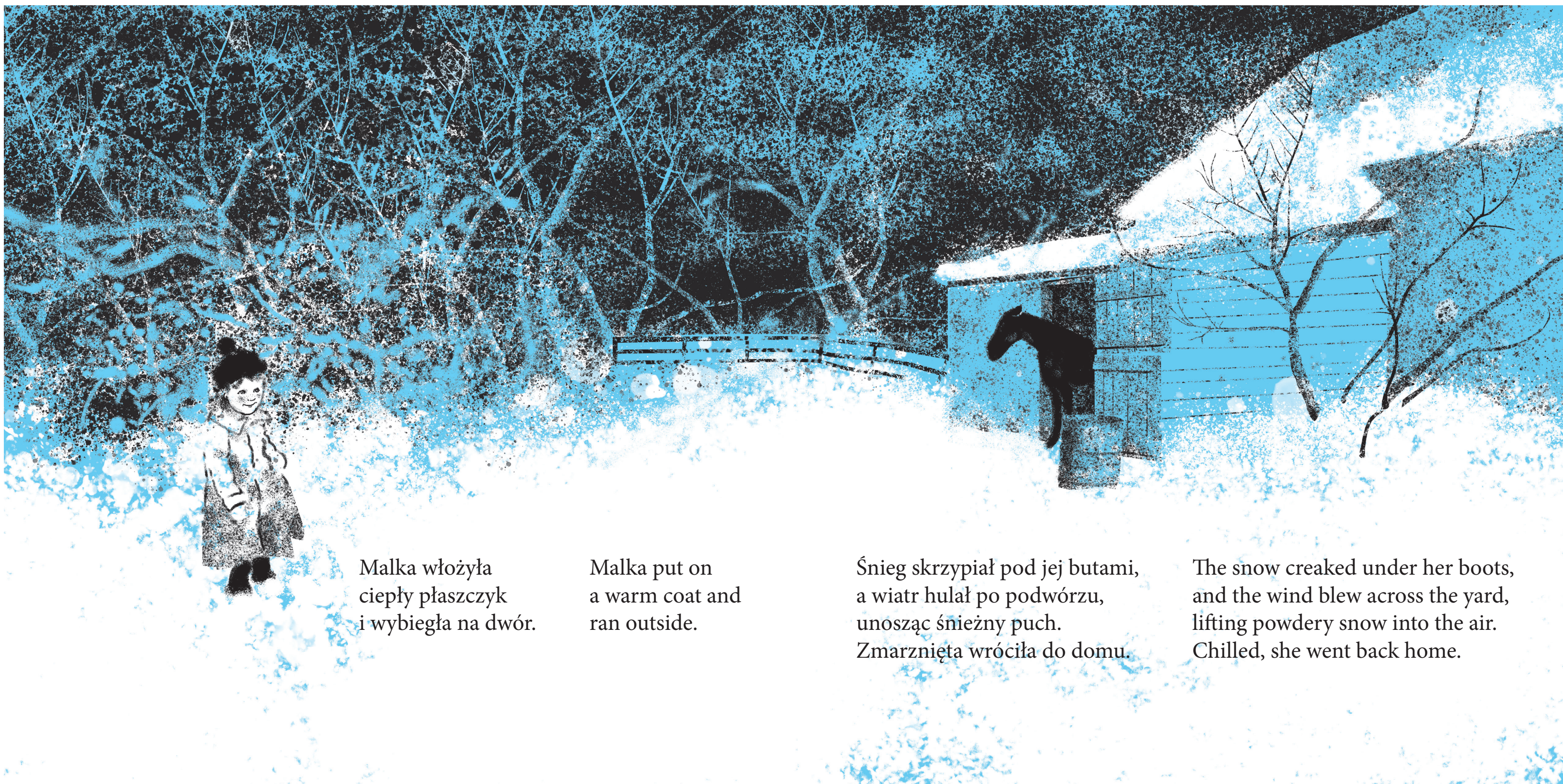
On that snowy, frozen day in
Kozienice, Malka sensed from
early on that something unusual
was happening.

Na oknie zima wymalowała mroźne rośliny. Były piękne!

Winter painted frosty plants on the window. They were beautiful!

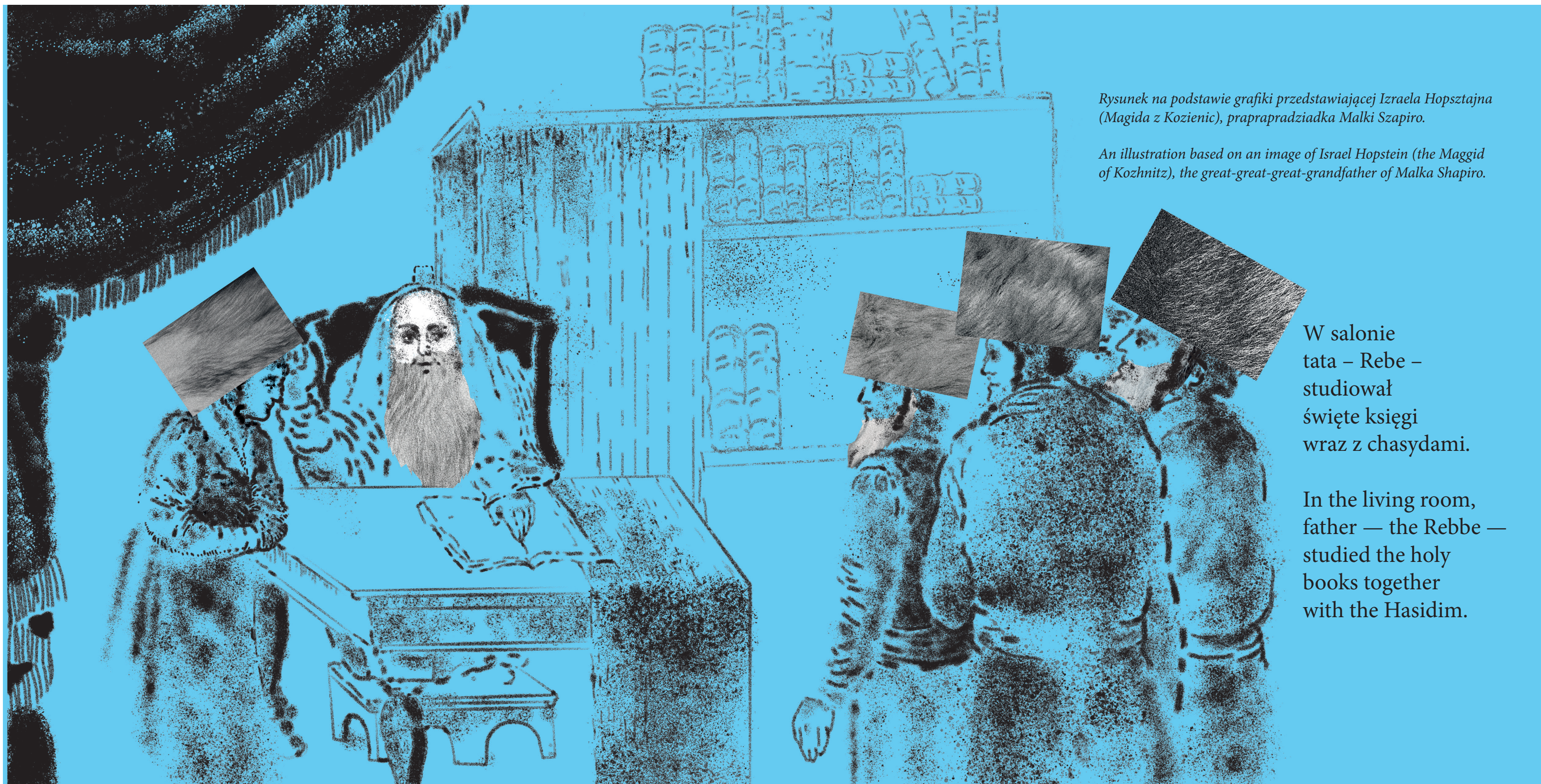

Malka włożyła
ciepły płaszczyk
i wybiegła na dwór.

Malka put on
a warm coat and
ran outside.

Śnieg skrzypiał pod jej butami,
a wiatr hulał po podwórzu,
unosząc śnieżny puch.
Zmarznięta wróciła do domu.

The snow creaked under her boots,
and the wind blew across the yard,
lifting powdery snow into the air.
Chilled, she went back home.

Rysunek na podstawie grafiki przedstawiającej Izraela Hopsztajna (Magida z Kozienic), praprapradziadka Malki Szapiro.

An illustration based on an image of Israel Hopstein (the Maggid of Kozhnitz), the great-great-great-grandfather of Malka Shapiro.

W salonie
tata – Rebe –
studiował
święte księgi
wraz z chasydami.

In the living room,
father — the Rebbe —
studied the holy
books together
with the Hasidim.

Do pokoju weszła mama.

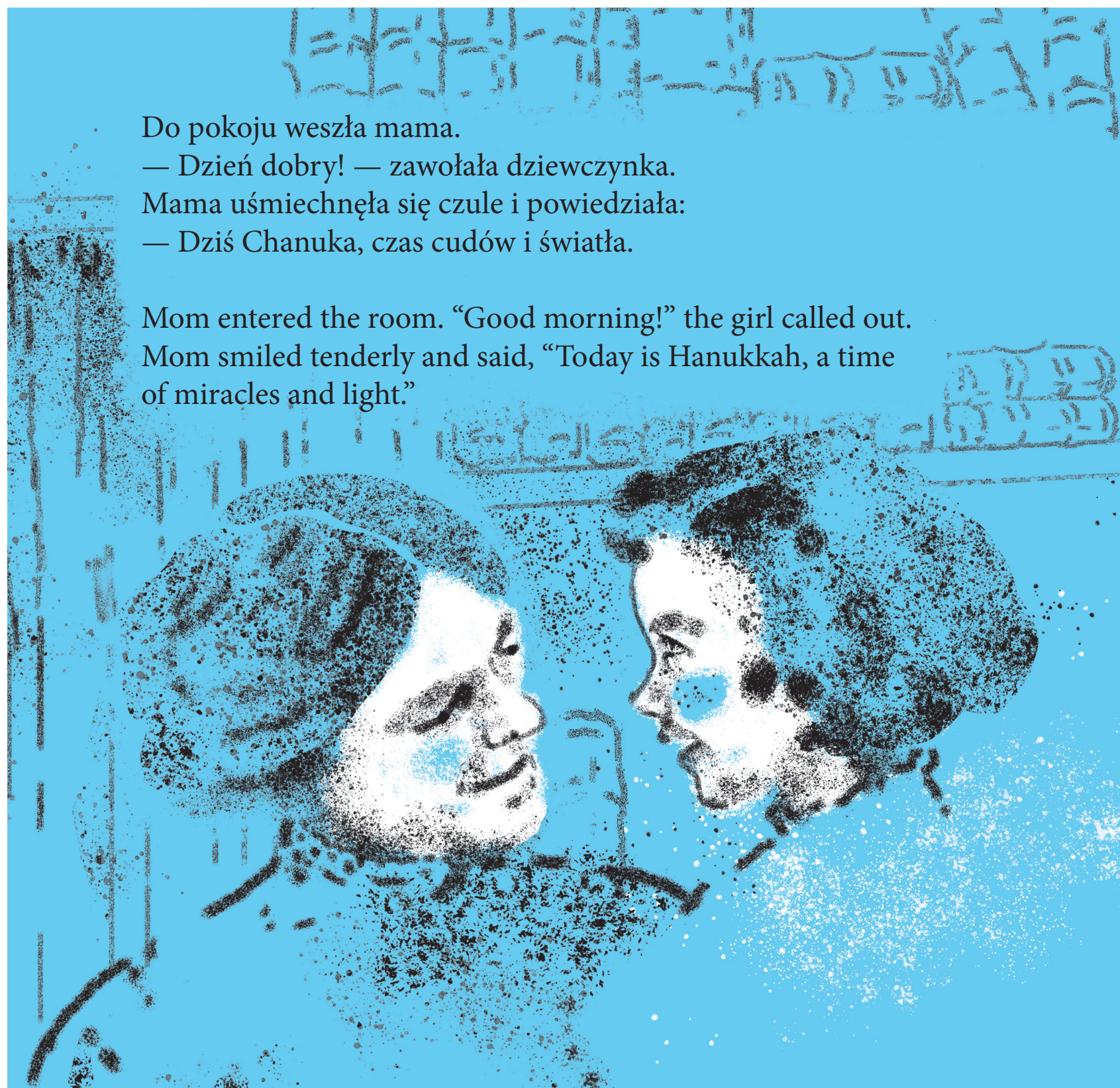
— Dzień dobry! — zawołała dziewczynka.

Mama uśmiechnęła się czule i powiedziała:

— Dziś Chanuka, czas cudów i światła.

Mom entered the room. “Good morning!” the girl called out.

Mom smiled tenderly and said, “Today is Hanukkah, a time of miracles and light.”

W kuchni niania Sara
smażyła latkes.*

In the kitchen, nanny Sara
was frying latkes.*

*Latkes — żydowskie placki ziemniaczane.

*Latkes — Jewish potato pancakes.

MNIAM!
yummy!

Placki były złociste i chrupiące.
Malka zjadła cały talerz!

The pancakes were golden
and crispy. Malka ate the
whole plate!

Kiedy zapadł zmrok, cała rodzina
zgromadziła się w salonie.

When night fell, the whole family
gathered in the living room.

Tata zapalił pierwszą świeczkę na chanukiji. Jej
płomień był mały, lecz jasny jak promyczek radości.

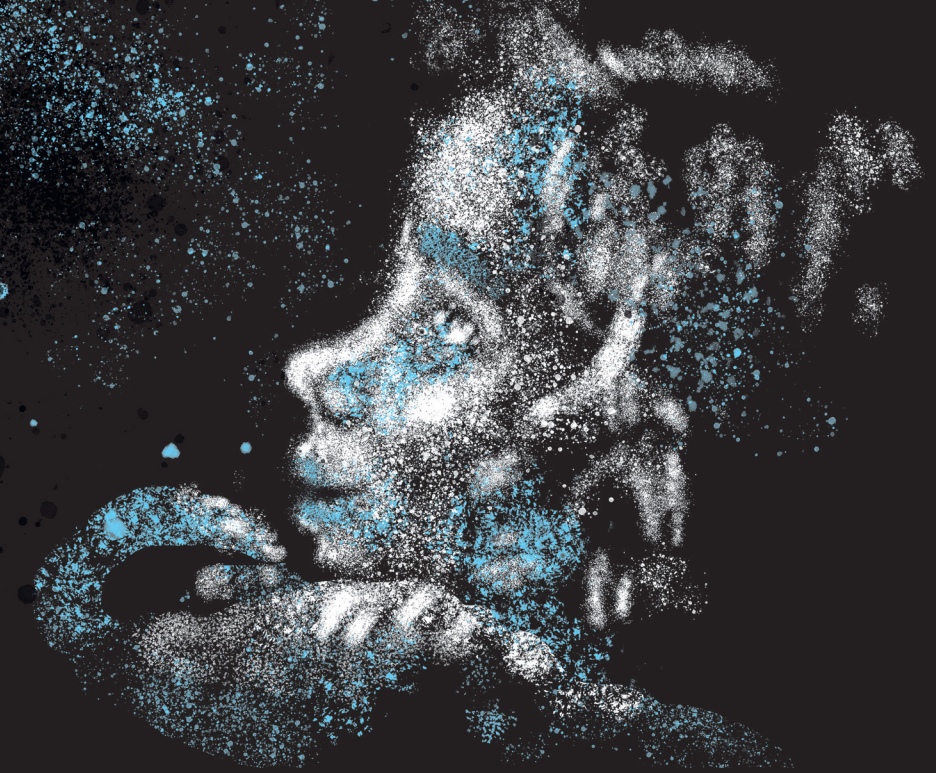
Dad lit the first candle on the Hanukkah menorah. Its
flame was small, but bright — like a little ray of joy.

— To taka malutka
świeczka... — pomyślała
Malka i spojrzała
z miłością na swoją
rodzinę — ...a jednak
rozgrzała nasze serca
jak ogromny ogień.

“It’s such a tiny candle,”
Malka thought, looking
lovingly at her family,
“and yet it warmed our
hearts like a great fire.”

I tak, w zimową, mroźną noc w Kozienicach,
stał się wielki chanukowy cud.

And so, on a frosty winter night in Kozienice,
a great Hanukkah miracle happened.

Co to jest dreidel?

Dreidel to tradycyjny bączek używany podczas Chanuki, szczególnie popularny wśród dzieci. Ma cztery boki z hebrajskimi literami: נ (nun), ג (gimel), ה (hey) i ש (szin), skracając zdanie „Nes gadol haya sham” – „Wielki cud stał się tam”. W Izraelu ostatnia litera to פ (pe), co zmienia znaczenie na „Wielki cud stał się tutaj”.

Gra polega na kręceniu bączkiem (drejdlem) i odczytywaniu litery, na którą upadnie. Do zabawy używa się orzeszków, czekoladowych monet (gelt) lub innych drobnych przedmiotów.

The dreidel is a traditional spinning top used during Hanukkah, especially popular among children. It has four sides, each marked with a Hebrew letter: נ (nun), ג (gimel), ה (hey), and ש (shin), which together form an acronym for the phrase Nes gadol haya sham – “A great miracle happened there.” In Israel, the last letter is פ (pe) instead of ש (shin), changing the phrase to Nes gadol haya po – “A great miracle happened here.”

The game is played by spinning the dreidel and reading the letter it lands on. Children play using nuts, chocolate coins (gelt), or other small objects as tokens.

Chanuka

Chanuka to żydowskie święto trwające osiem dni, obchodzone w grudniu. Upamiętnia cud, gdy oliwa w Świątyni Jerozolimskiej, wystarczająca na jeden dzień, paliła się przez osiem dni. Każdego dnia zapala się kolejną świecę na chanukiji – specjalnym dziewięcioramiennym świeczniku. Święto przypomina także zwycięstwo Machabeuszy – żydowskich powstańców, którzy pokonali Greków i odzyskali Świątynię.

Hanukkah is a Jewish holiday lasting eight days, celebrated in December. It commemorates the miracle when the oil in the Temple in Jerusalem, enough for only one day, burned for eight days. Each day, a new candle is lit on the hanukkiyah – a special nine-branched candelabrum. The holiday also honors the victory of the Maccabees – Jewish rebels who defeated the Greeks and reclaimed the Temple.

Malka Szapiro (z domu Hopsztajn) urodziła się w 1894 roku w Kozienicach, w rodzinie chasydzkiej. Była córką rabina Yerachmiela Moszego Hopsztajna oraz prapraprawnuczką Magida z Kozienic, Izraela Hopsztajna.

Wyszła za mąż za rabina Awrahama Elimelecha Szapiro – przedstawiciela dynastii grodziskich chasydów i potomka słynnego grodziskiego cadyka, rabina Elimelecha Szapiro. Wraz z mężem wyemigrowała do Izraela.

Jest autorką wspomnień *The Rebbe’s Daughter*, w których opisała swoje dzieciństwo, życie rodzinne oraz duchowe dziedzictwo Kozienic. Zmarła w 1971 roku. Jej opowieści stanowią cenne świadectwo historii i kultury polskich chasydów.

Malka Shapiro (née Hopstein) was born in 1894 in Kozienice into a Hasidic family. She was the daughter of Rabbi Yerachmiel Moshe Hopstein and the great-great-great-granddaughter of the Maggid of Kozienice, Israel Hopstein.

She married Rabbi Avraham Elimelech Shapiro, a descendant of the Grodzhisk Hasidic dynasty and of the renowned tzaddik of Grodzhisk, Rabbi Elimelech Shapiro. Together, they emigrated to Israel.

Malka is the author of *The Rebbe’s Daughter*, a memoir in which she recalls her childhood, family life, and the spiritual legacy of Kozienice. She passed away in 1971. Her writings remain a valuable testimony to the history and culture of Polish Hasidism.

Malka i chanukowy cud | Malka and the Miracle of Hanukkah

Copyright©Joanna Szumacher
Tekst / Text: Joanna Szumacher
Projekt graficzny i ilustracje / Graphic Design and illustrations: Joanna Szumacher
Tłumaczenie / Translation: Piotr Strzemieczny

Taurus Edukacja i Kultura, 2025
www.festiwalkulturyzydowskiej.pl

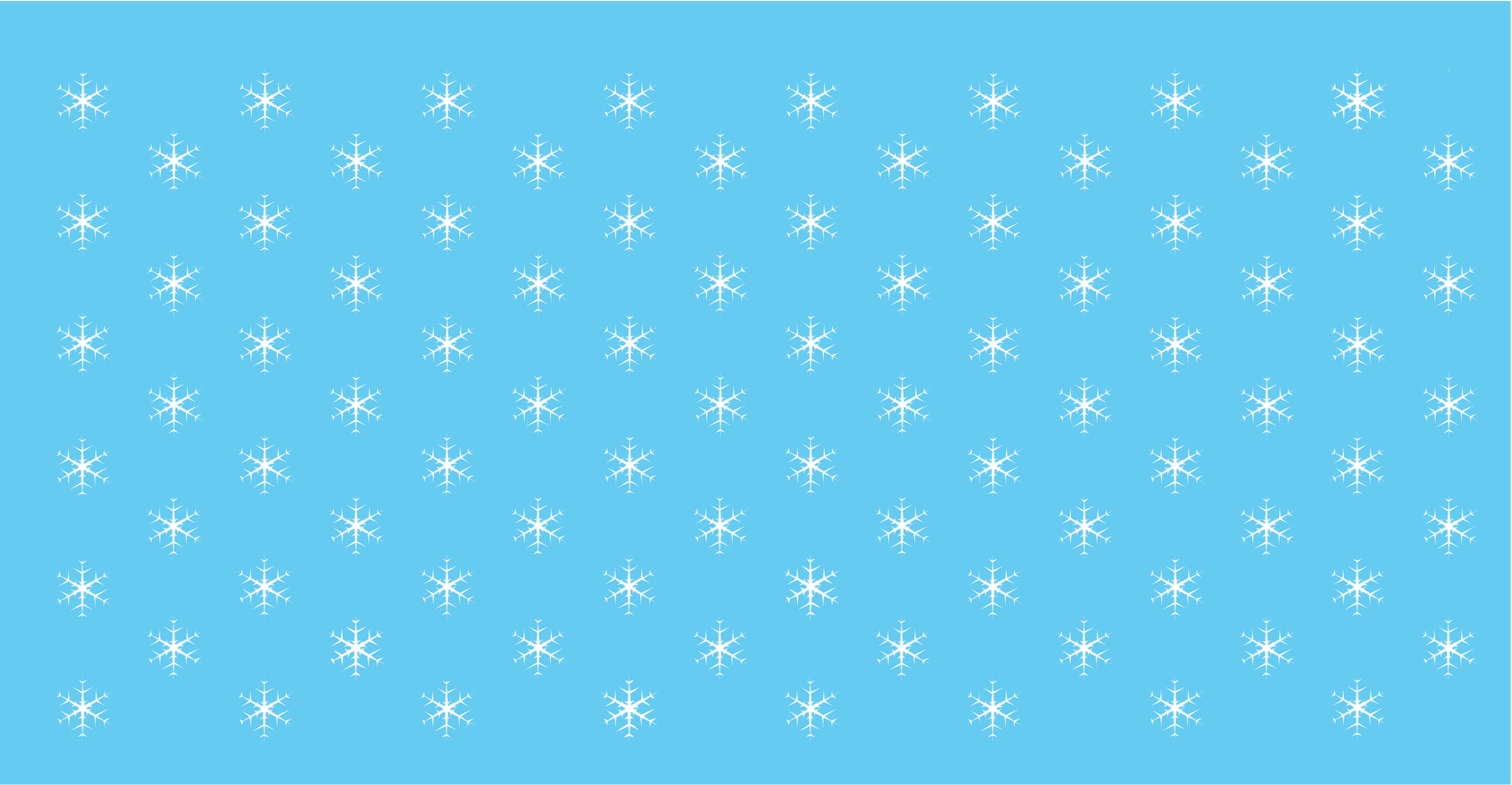
ISBN
978-83-64854-83-5

Taurus. Edukacja i Kultura

Publikacja towarzyszy VI Festiwalowi Kultury Żydowskiej w Grodzisku Mazowieckim: Natura | נאטורה
This publication accompanies the 6th Jewish Culture Festival in Grodzisk Mazowiecki: Nature | נאטורה

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja 2025.

Wydawnictwo Taurus
Edukacja i Kultura